

FRIGGA CARLBERG

Frigga Carlberg, som var en av föregångarna inom kvinnorörelsen i Göteborg och i kampen för kvinnlig rösträtt under 1900-talets första decennier, föddes i Falkenberg 1851. Hon var en av många syskon i en stor familj och med föräldrarna modern Anna och fadern Tobias Lundgren. Familjen hade det gott ställt; fadern var skomakare och hade startat ett framgångsrikt garveri som så småningom blev en väletablerad läderfabrik. Frigga var redan i unga år intresserad av att studera, men fadern motsatte sig detta. Först i tonåren, när hon var 16 år, fick hon till slut börja i den nyinrättade flickskolan i Halmstad. Ett tiotal år senare gifte sig Frigga med postkontrollant Andreas (Atte) Carlberg och flyttade med honom till Göteborg. I Göteborg engagerade sig Frigga i välgörenhet och till stöd för ensamstående mödrar. Många kvinnor som vid denna tid i slutet av 1800-talet och vid sekelskiftet 1900 arbetade för rösträtt till kvinnor, var också djupt engagerade i fattigvårdsfrågor och filantropi. För Frigga var frågan om mödrars och utomäktenskapliga barns rättigheter särskilt viktiga.

Frigga och andra kvinnor från **föreningen för kvinnans politiska rösträtt** i Göteborg reste flitigt runt i landet och agiterade i rösträttsfrågan. Frigga var också starkt involverad i organiserandet av den stora demonstrationen i Göteborg i juni 1918, då runt tvåtusen kvinnor marscherade från Järntorget till Heden – och många fler samlades vid det efterföljande agitationsmötet på Heden för kvinnlig rösträtt. Detta var en av få gatudemonstrationer som genomfördes, men denna fick en stor uppslutning och genomslag politiskt.

Frigga Carlberg var från bildandet av FKPR året 1902 och till att rösträtt för kvinnor infördes en färgstark och radikal ordförande i föreningen. Frigga var en duktig agitator och förespråkare för kvinnors rätt och FKPR i Göteborg blev tack vare henne en av de mest tongivande föreningarna i landet. Frigga Carlberg skrev också texter och dramatik om kvinnofrågan, humoristiska pjäser som uppfördes på kvinnoföreningarnas möten och på scener i Göteborg. I mera allvarliga texter som i en första roman, ”*Vårlöften*”, beskriver Frigga hur ytterst utsatt en ensam mamma kunde vara. Romanen berättar om en ung kvinna, som så många andra unga kvinnor vid denna tid flyttade in från Bohuslän för att söka arbete i Göteborg, men som hamnade i svåra levnadsförhållanden. Frigga Carlberg fick så på sitt sjuttionde levnadsår uppleva framgång i kampen för kvinnlig rösträtt - detta första riksdagsval då kvinnor var valbara och kunde rösta året 1921!